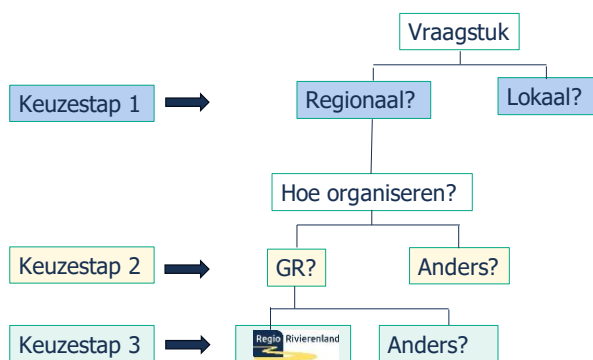


Bijlage: Afwegingskader

Afgesproken taken + losse (afgelopen) projecten

Afwegingskader voor hoe en waar taken te beleggen



1. Regionaal of lokaal?

- Betreft het vraagstuk het behartigen van regionale belangen?
- Is er een wettelijke verplichting en/of dringend verzoek om op regionaal niveau samen te werken?
- Leidt samenwerking tot efficiëntie (werkzaamheden optimaal verdelen, niet per definitie per gemeente)?
- Leidt samenwerking tot kostenbesparing of het vergroten van de spin-off voor de inwoners (multiplier)?
- Leidt samenwerking tot meer robuustheid in organiseren en/of kennis/expertise?
- Leidt samenwerking tot eenduidigheid/ standaardisatie voor inwoners?
- Zorgt de samenwerking ervoor dat deelnemers (gemeenten) van elkaar leren?
- ...

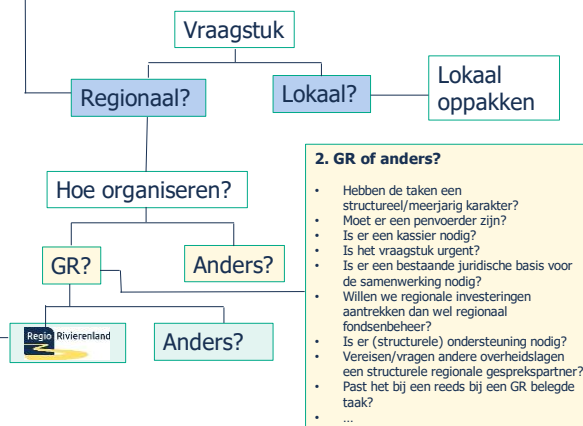
3. Regio Rivierenland of andere GR?

- Is er sprake van regionale strategiebepaling en/of strategische behoefte, met name t.a.v. complexe bovenregionale opgaven?
- Is er een onafhankelijk regisseur nodig op de uitvoering?
- Leidt samenwerking tot efficiëntie (werkzaamheden optimaal verdelen, niet per definitie per gemeente)?
- Leidt samenwerking tot kostenbesparing?
- Leidt samenwerking tot meer robuustheid in organiseren?
- Leidt samenwerking tot uniformiteit voor inwoners?
- Is er samenhang met andere belegde (complexe) opgaven?
- Is het vraagstuk voor 8 gemeenten (schaalbaar)?
- Betreft het een nieuwe taak met onzekere factoren?
- ...

Vragen vanuit de opdrachtnemer (GR RR)

- Betreft het een thema's benoemd in artikel 4 lid 1 van de GR Regio Rivierenland (wensbaar voor RR)?
- Kent het vraagstuk realistische doelstellingen (haalbaar voor RR)?
- Zijn er voldoende financiële middelen en capaciteit beschikbaar (maakbaar voor RR)?

Afwegingskader



Afwegingskader

- Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies:
- Keuzestap 2: GR of anders? Advies:
- Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies:

Programma 1 Regionale Samenwerking

Economie: speerpunten, Economic Board en RSF

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: regionaal*
 - Er is geen wettelijke taak om samen te werken op drie economische speerpunten. Ook het hebben van een Economic Board (EB) en het hebben van een Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) is niet wettelijk verplicht. Wel is er een regionale verplichting tot het opstellen van een Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Vanuit de provincie wordt onder meer gestuurd op lokaaloverstijgende thema's die samenhangen met de huidige economische speerpunten (regionale toeristische routes). De uitvoering en afstemming met lokale werkgevers en bedrijventerreinen, uitgifte van grond betreft uiteraard een lokale aangelegenheid.
 - Door de samenhang en benodigde afstemming tussen Economie en lokaaloverstijgende opgaven als Onderwijs & Arbeidsmarkt, Mobiliteit en ontwikkelingen rondom het thema Energievoorziening is regionaal beleggen van het thema Economie logisch.
- *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - Voor de bovenlokale standpuntbepaling en bovenlokale afstemming en de bovenregionale afstemming met partners als provincie Gelderland is een onafhankelijk penvoerder wenselijk. Voor het verplichte RPW en het bepalen van een regionaal standpunt is een onafhankelijk penvoerder wenselijk, zo niet noodzakelijk.
 - Vanuit het meerjarige karakter van economische vraagstukken en het aangaan van verplichtingen (voor RSF maar ook voor het aantrekken van grotere regionale geldstromen voor stakeholders als gemeenten, bedrijventerreinen, en belangenorganisaties als Greenport, TCO, LV-R) is het hebben van een kassier noodzakelijk.
- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Door de samenhang tussen Economie en lokaaloverstijgende opgaven als Onderwijs & Arbeidsmarkt, Mobiliteit en ontwikkelingen rondom thema Energievoorziening is het regionaal beleggen van het thema Economie logisch.
 - De bij GR Regio Rivierenland belegde opgave Public Affairs & Lobby versterkt de positionering en belangenbehartiging richting andere overheden en partners als VNO-NCW.
 - Het Rijk en Provincie en andere partners vinden het, bij het realiseren van grotere, lokaaloverstijgende investeringen en financiering met de regio als partner, belangrijk dat de samenwerking tussen kleinere gemeenten tastbaar is en niet alleen 'op papier' plaatsvindt. Het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) werkt niet alleen als een multiplier, maar ook als een tastbaar en effectief bewijs voor de samenwerking tussen gemeenten. Dit fonds laten verdwijnen kan effect hebben op het serieus genomen worden als volwaardig gesprekspartner bij een langere termijn regionale kansenagenda.
Wel zal bij het opstellen van een nieuw Regionaal Economisch Ambitiedocument (REA) gekeken moeten en kunnen worden naar de inrichting van het RSF en de positionering van de Economic Board.

Ambtelijk advies RR aan het AB

- Behoud Economie als opgave voor programma 1 bij GR Regio Rivierenland
 - Behoud ook het RSF als multiplier en onderlegger van de stevige regionale samenwerking, ook richting een strategische regionale meerjarige kansenagenda waar het Rijk naar toewerkt.
 - Bespreek de inrichting van de opgave Economie bij het toewerken naar een nieuw Regionaal Economisch Ambitiedocument (REA). Let hier bij op overlegstructuur en benodigde ambtelijke capaciteit.
-

Mobiliteit

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal*
 - Er is geen wettelijke verplichting om deze opgave regionaal af te stemmen dan wel op te pakken. De opgave kent zowel lokale als regionale elementen.
 - Bij regionale elementen betreft het de lokaaloverstijgende vraagstukken rondom bijvoorbeeld de bereikbaarheid van A2 en A15 en subregionale onderwerpen als het faciliteren van duurzame alternatieven als spoorbruggen, veerponten en fietsroutes. Deze vraagstukken vereisen een regionale mobiliteitsagenda en uitvoeringsplan.
 - Public affairs & Lobby: er is steeds meer noodzaak voor regionale strategische belangenbehartiging voor Mobiliteit. Ook is het goed om een regionale gesprekspartner te hebben om tegenwicht te bieden aan het Rijk, bijvoorbeeld voor omliggende belanghebbende gemeenten om aandacht te vragen voor bereikbaarheid A2 en A15.
 - Gezamenlijke investeringen: het hebben van een Mobiliteitsfonds is noodzakelijk gebleken voor het aantrekken van regionale geldstromen: het fonds werkt aantoonbaar als een multiplier en dienst als tastbaar bewijs voor regionale samenwerking van onze gemeenten.
- *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - Onafhankelijke penvoerder en kassier nodig voor het aanvragen en verantwoorden van lokaaloverstijgende en meerjarige subsidies als 'Slim & Schoon'.
 - Voor het Mobiliteitsfonds is een onafhankelijke penvoerder en kassier nodig.
 - Voor faciliteren van grootschalige uitvoerende wegwerkzaamheden en projecten als 'groot wegonderhoud A15' (zomer 2024) is een regionale penvoerder, kassier en organisatie nodig. Zo moeten er overeenkomsten en contracten worden gesloten met Boskalis en Rijkswaterstaat en grootschalige communicatiecampagnes worden uitgevoerd.
- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Mobiliteit is een randvoorwaarde voor veel bij Regio Rivierenland belegde thema's als Economie, Wonen, Onderwijs en Arbeidsmarkt.
 - De bij Regio Rivierenland belegde opgave Public affairs & Lobby is noodzakelijk voor de positionering van Mobiliteit bij gesprekspartners als het Rijk en provincie Gelderland.

Ambtelijk advies RR aan het AB aan het AB

- Behouden Mobiliteit en het Mobiliteitsfonds als opgave voor programma 1 bij Regio Rivierenland.

Public affairs & Lobby

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal*
 - Er is geen wettelijk verplichting om deze opgave regionaal af te stemmen dan wel op te pakken.
 - Belangenbehartiging en positionering worden steeds belangrijker. Gelet op de omvang van onze gemeenten bij uitstek een opgave om regionaal te organiseren.
 - *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - Het lobbyen - kenbaar maken van regionale standpunten, opstellen intentieovereenkomsten en het indienen van moties en amendementen bijvoorbeeld- maakt het hebben van een onafhankelijke penvoerder wenselijk. Er is in beperkte mate een kassier nodig. Wegens het organiseren van bijvoorbeeld werkbezoeken binnen en buiten de regio, regionale evenementen en presentjes is het aansluiten bij een achterliggende bedrijfsorganisatie van een GR wel
-

noodzakelijk.

- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Public affairs & lobby richt zich op de bij Regio Rivierenland belegde opgaven als Mobiliteit, Economie, O&A, Wonen en Energietransitie. Strategiebepaling, samenwerking, afstemming en voorbereiding van regionale standpunten en bijvoorbeeld werkbezoeken worden in nauwe afstemming georganiseerd.
 - Het kunnen inspelen op ontwikkelingen als een regionale, langjarige agenda vraagt om het beleggen van Public affairs & Lobby bij Regio Rivierenland.

Ambtelijk advies RR aan het AB

- Behouden van Public affairs & Lobby als opgave voor programma 1 bij Regio Rivierenland.

Onderwijs & Arbeidsmarkt

Voor het thema Onderwijs & Arbeidsmarkt is Regio Rivierenland slechts kassier en werkgever van het programmabureau Regionaal Werkbedrijf-Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (RW-POA) Rivierenland.

Ambtelijk advies RR aan het AB

- Behouden van kassier en werkgeverschap voor het programmabureau RW-POA. Vanwege de samenhang met de andere bij Regio Rivierenland belegde opgaven als Economie, Mobiliteit en RES is het goed om aandacht te houden voor de regionale inhoudelijke afstemming.

Regionale Energie Strategie

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal*
 - Er is drang en druk om deze opgave regionaal strategisch voor te bereiden.
 - De opgave kent zowel lokale als regionale elementen. Het betreft een regionale strategie en de verdeling van het land in onderliggende regio's dus voor dat betreft te beschouwen als een regionaal vraagstuk. Tegelijkertijd gaat het om lokale realisatie en uitvoering. De onderliggende infrastructuur en de bijbehorende netcongestie worden als vraagstuk door Rijk en provincie en netbeheerders geagendeerd via de lijn van de RES-regio.
 - *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - De opgave, de bijbehorende plannen en de financiering kennen een structureel meerjarig karakter. Er zijn meerdere langjarige geldstromen beschikbaar gesteld voor de RES-regio's. Voor het aanvragen en beheren van deze geldstromen is een onafhankelijke penvoerder en kassier nodig. Er zijn grootschalige investeringen nodig om bijvoorbeeld lokale energievoorzieningen te faciliteren. Het aansluiten bij een GR als organisatie die zich inzet voor regionale grote geldstromen is noodzakelijk.
 - *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Energietransitie en de onderliggende optimalisatie van het energiesysteem – en infrastructuur is een randvoorwaarde voor de realisatie van veel bij Regio Rivierenland belegde opgaven als Economie, Wonen, Onderwijs en Arbeidsmarkt en het Ruimtelijk vraagstuk. Het betreft regionale strategiebepaling en complexe samenwerkingsvraagstukken.
 - De bij Regio Rivierenland belegde opgave Public affairs & Lobby is steeds vaker noodzakelijk voor de positionering van Rivierenland als RES-regio bij gesprekspartners als het Rijk.
-

Ambtelijk advies RR aan het AB

- Behouden van Regionale Energie Strategie (RES) als opgave voor programma 1 bij Regio Rivierenland.

Wonen

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal*
 - Er is drang en druk om deze opgave en specifiek de WoonDeal regionaal strategisch voor te bereiden, vast te stellen en te monitoren.
 - De opgave kent zowel lokale als regionale elementen. Het betreft regionale (lokaaloverstijgende) afspraken met Rijk en provincie en ondertekening van de WoonDeal dus voor dat betreft te beschouwen als een regionaal vraagstuk. Tegelijkertijd gaat het om lokale realisatie en uitvoering.
- *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - De opgave, de bijbehorende afspraken en plannen en de financiering kennen een structureel meerjarig karakter. Er zijn meerdere langjarige geldstromen beschikbaar gesteld voor de totstandkoming en realisatie van de WoonDeal (en actualisatie). Voor het aanvragen en beheren van deze geldstromen is een onafhankelijke penvoerder en kassier nodig.
- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - De regionale opgave Wonen is nauw verweven met de bij Regio Rivierenland belegde opgave Energiestrategie en Mobiliteit. Ook thema's als spuitzonering – een belangrijke voorwaarde voor bouwen van woningen in onze regio- hangt nauw samen met een opgave als Economie/Agribusiness.
 - De bij Regio Rivierenland belegde opgave Public affairs & Lobby is steeds vaker noodzakelijk voor de positionering van Rivierenland bij het Rijk als gesprekspartner.

Ambtelijk advies RR aan het AB

- Behouden van Wonen als opgave voor programma 1 bij Regio Rivierenland

Samenwerking rond het ruimtelijk vraagstuk (Ruimte)

Achtergrond/context

- Op dit moment een opgave die 'tijdelijk' bij Regio Rivierenland belegd is. Betreft facilitering van het pfo Ruimte en AO Ruimte en het inregelen van het proces van Regioarrangement naar gebiedsprogrammering met in eerste instantie de gemeenten, Waterschap Rivierenland en provincie Gelderland. Er is ook afstemming met overige regionale partijen, begeleiden van de uitvoering van agenderende opgaven als 'verkenning naar groen-blauw raamwerk, en ondersteunen van de regio-afspraken die ruimtelijk arrangement: een bestuursovereenkomst tussen Rijk-provincie Gelderland tbv nota Ruimte.
 - Gemeenten dragen sinds 2022 incidentele middelen bij om de ondersteuning van Ruimte te faciliteren (€ 167.000,- euro: personele inzet 36 uur p/w +werkbudget).
 - De wens lijkt er te zijn om dit structureel in te regelen. Het structureel inregelen van deze opgave via een startnotitie is benoemd in de Kaderbrief 2025.
-

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal*
 - Het betreft hier naast behartigen van regionale belangen met name een opgave die in de voorbereiding en monitoring en afstemming met alle partners lokaaloverstijgend is. Gebiedsprogrammering heeft uiteraard ook lokale besluitvormingsmomenten.
 - Er is zware drang vanuit de provincie in de rol van gebiedscoördinator om deze opgave en de uiteindelijke gebiedsprogrammering regionaal voor te bereiden via een Regioprogramma (wettelijk kader: omgevingsvisie en -verordening).
 - Samenwerking leidt ook tot meer robuustheid en het benodigde strategisch vermogen voor het thema Ruimte. Gemeenten zijn soms te klein om juiste mensen hiervoor in de huidige arbeidsmarkt aan te trekken.
 - Gemeenten kunnen van elkaar leren als het gaat om gebiedsprogrammering: sommige gemeenten zijn verder in de gedachtevorming over het opstarten van een pilot gebiedsprogrammering.
- *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - De taken hebben een meerjarig karakter.
 - Er is een penvoerder nodig om van regioarrangement naar Regioprogramma te komen en daarna de uitvoering te monitoren.
 - Voor de uitvoering wordt toegewerkt naar een regionale investeringsagenda. Dit is bij regio's die verder zijn al gebruikelijk, bijvoorbeeld de Groene Metropoolregio. Vanuit de agenda zal er regionaal samen gezocht moeten worden naar verschillende investeringsvormen.
 - Voor de uitvoering en de regionale investeringen moeten verschillende en grotere geldstromen en subsidies worden aangetrokken, aangevraagd, beheerd en verantwoord.
 - Er is drang vanuit het Rijk en de provincie om een regionale gesprekstafel.
- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Ruimte is een complexe bovenlokale opgave die samenhangt met ruimtelijke aspecten van opgaven als Mobiliteit, Energietransitie en programmering van energie-infrastructuur, Economie, Waterveiligheid- en klimaatadaptatie, Wonen etc.
 - Behalve 1 opgave (water & klimaatadaptatie) zijn genoemde opgaven bij GR Regio Rivierenland belegd.
 - Er is sprake van een regionale strategiebepaling en regionale planvorming en programmering.
 - Een onafhankelijke regisseur en facilitator van de gesprekken vanuit de Regio met Rijk en provincie lijkt wenselijk. Zowel vanuit de gemeenten als vanuit Waterschap Rivierenland en andere partners door het bovenregionale karakter van de opgaven.

Ambtelijk advies RR aan het AB

- Het betreft een van de thema's zoals genoemd in artikel 4 lid 1 van de GR Regio Rivierenland.
 - Ruimte voordragen voor structurele opgave /taak voor Regio Rivierenland in de besluitvorming over de takendiscussie.
 - De uitkomst van de besluitvorming takendiscussie bestendigen middels een startnotitie 'Ruimte' richting de raden.
-

Gebiedsagenda/regionale kansenagenda FruitDelta Rivierenland

Achtergrond/context

- Het belang van regionale samenwerking neemt zienderogen toe. Er is een integrale benadering nodig van opgaven die de schaalgrootte van onze individuele gemeenten overstijgt. We moeten het, vaker dan twintig jaar geleden, samen doen en kunnen het niet langer alleen. We moeten niet alleen met elkaar als gemeenten samenwerken, maar ook met onze andere o's: ondernemers, onderwijs/onderzoek, organisaties en ondernemende inwoners.
- Hiervoor hebben we via de Regio Deal 3^e tranche 'de gebiedsagenda FruitDelta Rivierenland' opgesteld. Dit was ooit bedoeld als een inhoudelijke regionale agenda, maar werd door omstandigheden – bestuurlijk werd de tijd niet rijp geacht om meer te vragen van de raden – toen een regionale werkwijze om samen tot slimme oplossingen te komen.
- Inmiddels is in Europees, landelijk en provinciaal beleid, de aandacht voor het belang en noodzaak van de regionale schaalgrootte en regionale samenwerking aanzienlijk toegenomen. Zo spreekt het coalitieakkoord over investeringen in structurele samenwerking met de regio. De bestaande regiodeals worden in overleg met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en decentrale overheden uitgebouwd tot strategische investeringsagenda's met afspraken over wonen, bereikbaarheid, onderwijs en economie. Belangrijke gezamenlijke programma's zoals 'Elke Regio Telt', worden doorgezet en er wordt gesproken over een 'regionale kansenagenda'.
- Dit is terug te zien in de op regio's gerichte geldstromen en subsidies. Hierbij vragen andere overheden om een regionale netwerksamenwerking tussen overheden en met regionale partners. Ze vragen ook om een heldere regionale governance. We kunnen het als gemeenten niet alleen, maar ook niet langer alleen als samenwerkende overheden.
- De structurele investeringen in individuele gemeenten via het Gemeentefonds lijken de komende jaren mogelijk af te nemen. Een regionale overkoepelende Investeringsagenda (RIA) behorend bij een lange termijn regionale agenda lijkt noodzakelijk te worden, ook gelet op andere regio's. In een RIA is ook veel meer aandacht voor geldstromen vanuit niet-gemeentelijke bronnen, die nemen in belang toe.
- In de Kaderbrief 2026 van GR Regio Rivierenland is een startnotitie voor deze opgave aangekondigd. Om de opgave in beeld te krijgen is eerst het opstellen van een kansenagenda nodig. Dit is een incidentele actie, waarvan de uitkomsten via een startnotitie kunnen worden bestendigd. Het opstellen gebeurt naar verwachting binnen de bestaande middelen.

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal*
 - Het betreft hier naast behartigen van regionale belangen een opgave die lokaaloverstijgend is.
 - Er is zware drang vanuit het Rijk om een langjarige regionale (investerings)agenda op te stellen.
 - Landelijke experts, ook via adviezen als 'Elke regio telt' geven aan dat de complexe, regionale opgaven zoveel investeringen vragen dat deze niet door individuele gemeenten zijn op te hoesten. Dit vraagt om het aantrekken van regionale investeringen en eventueel regionaal fondsenbeheer.
 - Gelet op het adviesrapport 'elke regio telt' wordt een regionale governance geadviseerd, inclusief gesprekstafels met regionale partners.
 - *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - De verwachte taken hebben een structureel karakter
 - Penvoerder en kassier zijn gelet op de op te stellen RIA en de aan te trekken regionale investeringen noodzakelijk.
 - Het past bij reeds regionaal belegde opgaven.
 - *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Er is sprake van regionale strategiebepaling en/of strategische behoefte, met name t.a.v. complexe bovenregionale opgaven.
-

- Een onafhankelijke regisseur is nodig in de regionale inrichting, en ook qua monitoring van de uiteindelijke lokale/subregionale/regionale uitvoering.
 - Er is samenhang met de belegde opgaven in programma1 van Regio Rivierenland.
 - Het betreft een onvermijdelijke, maar wel nieuwe opgave die zeker enkele onzekere factoren met zich mee brengt. Bijvoorbeeld hoe het Rijk tot langdurige regionale afspraken wil komen. Hiervoor is in deze fase extra inzet op publiek affairs & lobby nodig.
- *Noties vanuit de opdrachtnemer (GR RR)*
 - Het betreft een opgave benoemd in artikel 4 lid 1 van de GR Regio Rivierenland
 - De opgave regionale kansenagenda zit in de ontwikkelfase en kan realistische doelstellingen formuleren op het gebied van lobby, proces en producten (=agenda en RIA). Maar voor de uiteindelijke uitvoering moeten er investeringen en bijbehorende financieringsbronnen worden gezocht.
 - Er kunnen voldoende financiële middelen en capaciteit beschikbaar gemaakt worden om een regionale kansenagenda op te stellen.

Ambtelijk advies aan het AB

- Het betreft een opgave benoemd in artikel 4 lid 1 van de GR Regio Rivierenland
 - Gelet op de complexiteit en samenhang met de al belegde regionale opgaven als Mobiliteit/bereikbaarheid, Energietransitie, Economie, Onderwijs & Arbeidsmarkt en Wonen maar ook Public Affairs & Lobby bij Regio Rivierenland is het logisch om de opgave 'regionale kansenagenda incl. RIA' te beleggen bij GR Regio Rivierenland.
 - De opgave regionale kansenagenda zit in de ontwikkelfase en kan realistische doelstellingen formuleren op het gebied van lobby, proces en producten (=agenda en RIA). Maar voor de uiteindelijke uitvoering moeten er investeringen en bijbehorende financieringsbronnen worden gezocht.
 - Het opstellen van de kansenagenda te zien als incidentele opgave. De uitkomsten conform het daarvoor geldende proces voorleggen aan de gemeenteraden, inclusief een startnotitie wanneer nodig voor structurele borging binnen de GR.
-

'Losse trajecten/projecten'

A. Pfo 'Huisvesting Arbeidsmigranten'

Achtergrond/context

- Was een pilot pfo onder de Regio Deal 3^e tranche om te komen tot een convenant.
- Met het convenant committeren marktpartijen en gemeenten zich om samen de kwaliteit van huisvesting en leven van arbeidsmigranten in de regio Rivierenland te verbeteren.
- Betreft na afronding Regio Deal 2023: monitoren en handhaven uitvoering convenant 'Huisvesting Internationale Werknemers'
- Regio Rivierenland heeft officieel geen taak, Neder-Betuwe heeft aangeboden coördinerende gemeente te zijn.
- Vanuit pfo Wonen en de Woon Deal bezien is arbeidsmigranten 'slechts' een van de aandachtsgroepen.
- Voor de informatievoorziening aan arbeidsmigranten was in het kader van de Regio Deal een pilot Myinfoapp gestart. Ook deze pilot is afgelopen. De evaluatie laat zien dat er weinig gebruik gemaakt is van de Myinfoapp. De evaluatie laat zien dat dit ook met ambtelijke capaciteit bij gemeenten te maken heeft. Mochten gemeenten de Myinfo app toch gezamenlijk willen voortzetten, dan kost dit de gemeenten extra middelen. Ambtelijk heeft Regio Rivierenland geadviseerd om de informatievoorziening voor arbeidsmigranten te laten verlopen via de arbeidsmarktregio. Het ministerie van SZW rolt in alle arbeidsmarktregio's het landelijke project 'WorkInNL' (WIN) uit. Hierbij worden arbeidsmarktregio's verplicht om een regionaal WIN-punt te hebben. Via dit punt dienen arbeidsmigranten van informatie te worden voorzien over bijvoorbeeld werken, leven en wonen. Ook de arbeidsmarktregio Rivierenland dient een WIN-punt te hebben.

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: regionaal of lokaal? Advies: Lokaal, waar gewenst bestuurlijk regionaal bijpraten*
 - Convenant is in de uitvoeringsfase. De uitvoering vindt lokaal plaats.
 - Samenwerking – dus overweging voor regionaal organiseren- kan wel leiden tot robuustheid in het organiseren en in het monitoren of marktpartijen (en gemeenten) de afspraken nakomen. Ook kan regionale voortzetting leiden tot uniforme eenduidigheid -zelfde leefomstandigheden- voor arbeidsmigranten in de regio. Ook kennisuitwisseling tussen gemeenten (bestuurlijk en ambtelijk) is een overweging.
 - Het regeerakkoord (blz. 6) geeft aan: 'We onderzoeken de mogelijkheden waarop werkgevers en gemeenten afspraken maken over kortdurende of tijdelijke huisvesting en voorzieningen voor hun werknemers. Het kabinet vindt het belangrijk dat gemeenten in een regio hierover ook met elkaar in gesprek gaan en afstemmen'. Hierbij past dat werkgevers van arbeidsmigranten verantwoordelijk worden voor overlast en kosten die kunnen ontstaan wanneer arbeidsmigranten geen reguliere huisvesting hebben zoals kortdurende of tijdelijke huisvesting. Bevorderd wordt dat medeoverheden meer ruimte laten voor huisvesting op het eigen terrein van de werkgever.'
 - *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: Anders lijkt logisch*
 - Er zijn geen grote, regionale subsidies of geldstromen mee gemoeid.
 - Er is geen penvoerder nodig die optreedt namens alle gemeenten.
 - Het is niet nodig om grotere, lokaaloverstijgende investeringen aan te trekken.
 - Er is geen juridische basis als de GR nodig om de uitvoering van het convenant te handhaven en te monitoren. De handhaving gebeurt namelijk in elke gemeente door deels eigen uitvoeringsambtenaren en deels ook via de ODR.
 - Het is voorstelbaar dat er een gastgemeente optreedt.
 - *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Anders, bijv. ODR*
 - Er is geen sprake van regionale strategiebepaling ten aanzien van complexe bovenlokale opgaven
-

- De samenwerking -monitoren van de afspraken op lokaal uitvoerend niveau- leidt niet tot kostenefficiëntie en besparingen.
- Er is een beperkte samenhang met realiseren en actualiseren van de Woon Deal. Het is te uitvoerend om onder te brengen bij pfo Wonen. Ambtelijk wordt aangegeven dat deze taak (handhaven convenant en aansturen van de lokale uitvoering) niet past bij de scope van de regionale opgavetafel Wonen. Het betreft slechts een van de bijzondere doelgroepen van de Woon Deal. Bovendien gaat het om uitvoering, niet om beleidsvoorbereiding.
- Voorwaarde voor regionaal organiseren blijft: het bestuurlijk commitment en de ambtelijke uitvoeringscapaciteit in de acht gemeenten moet op orde zijn om regionaal met elkaar in gesprek te blijven, af te stemmen en om kennis uit te wisselen. Dit lijkt in het najaar 2024 niet het geval.
- Er is op dit moment in ieder geval te weinig ambtelijk en bestuurlijk commitment om dit regionaal als nieuwe taak volgens programma 1 van Regio Rivierenland op te pakken.
- Er is slechts beperkte regionaal werkende ondersteuning nodig. De handhaving verloopt lokaal en of via de ODR. Er is hoogstens een procesondersteuner nodig die namens de andere gemeenten een regionaal bestuurlijke afstemmingsoverleg voorbereidt (periodiek met het Aanjaagteam), de agenda maakt en zorgt voor besprekstukken. Dit lijkt geen fulltime taak.

Ambtelijk advies RR aan het AB

- Niet onderbrengen als structurele taak bij GR Regio Rivierenland
 - Niet onder te brengen bij programma 1, geen bestuurlijke en ambtelijk commitment van alle acht gemeenten
 - Niet onderbrengen bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening
Onderbrengen bij een GR en specifiek GR Regio Rivierenland draagt weinig bij kostenefficiëntie, etc. op. Hoe dan ook, moet er een formele route nog bewandeld worden.
- A la Spreidingswet: in deze uitvoerende fase een gemeente 'gastheer/gastvrouw' laten zijn mits er voldoende bestuurlijk en ambtelijk commitment is.

B. Pfo Beschermd Wonen → uitstroompunt Beschermd Wonen

Achtergrond/context

- Pfo Beschermd Wonen is geen pfo dat hoort bij een taak van Regio Rivierenland.
 - Er ligt wel een Manifest voor gemeenten en partners (versie 22 februari 2022). Regio Rivierenland heeft dit als potentiële opdrachtnemer niet ondertekend. Er is geen formele bestuurlijke overeenkomst tussen de colleges B&W enerzijds en Regio Rivierenland anderzijds. Er lijkt geen formeel AB-besluit en geen formeel opdrachtgeverschap vanuit colleges te zijn, opdracht via het pfo Beschermd Wonen. Pfo en AB lijken niet naar de colleges teruggegaan te zijn voor een formele opdracht richting GR Regio Rivierenland als opdrachtnemer.
 - Betreft een afspraak tussen 6 i.p.v. 8 gemeenten.
 - Betreft een zeer uitvoerende taak. Doel: uitstroom van cliënten uit beschermde instellingen naar woningen te verwezenlijken, waarbij de aanname was dat een 'neutraal' punt noodzakelijk is om de uitstroom te monitoren.
 - In 2020 is er geraamd dat er per jaar tientallen mensen zouden uitstromen/ gaan, dat er daarom qua werkwijze een onafhankelijk uitstroompunt Beschermd Wonen zou moeten zijn. GR Regio Rivierenland heeft uit dienstverlenende bedoelingen ambtelijk aangegeven dat dit via programma 1 zou kunnen. In praktijk: beperkte uitstroom. Van 10 juni 2022 tot en met 2 oktober 2024 zijn via het Uitstroompunt in totaal 20 aanvragen voor de zes gemeenten van een zorgpartij Beschermd Wonen naar een woning via een woningcorporatie. Specifiek in 2024 gaat het om 5 uitstroom-aanvragen.
 - Ambtelijk/bestuurlijk overweegt pfo Beschermd Wonen om het uitstroompunt met Maatschappelijke Opvang (MO) uit te breiden.
 - Evaluatie met betrokken partijen 8 oktober ambtelijk incl. Regio (teammanager ToPP is technisch voorzitter) over de voortzetting, wenselijkheid van een uitstroompunt en hoe dit te organiseren. Het oorspronkelijke idee was dat regio Rivierenland netwerkbijeenkomsten organiseert, maar er lijkt vooral behoefte aan een uitvoerend overleg tussen zorgaanbieders en woningcorporaties. Daarnaast is er behoefte bij de ambtelijke
-

betrokken beleidsmedewerkers om het Manifest uit te breiden met zorgpartijen en de uitstroom periodiek te monitoren.

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: regionaal of lokaal? Advies: lokaal, waar gewenst bestuurlijk regionaal bijpraten*
 - Er is geen sprake van het behartigen van regionale belangen bij bijvoorbeeld het Rijk of de provincie.
 - Er is geen wettelijke verplichting of dringend verzoek van een andere overheid om deze activiteiten regionaal in een juridisch samenwerkingsverband te beleggen.
 - Er is behoefte aan een regionaal en periodiek casuïstiekoverleg tussen woningcorporaties en zorgpartijen voor 6 gemeenten. Dit zouden gemeenten aan de start waar nodig kunnen faciliteren. Gelet op de beperkte uitstroom zou er ambtelijk 1 of 2 keer jaar aangehaakt kunnen worden om overzicht te houden op de uitstroomstroom en de spreiding over de gemeenten en de doelstellingen en afspraken uit het Manifest te monitoren. Het uitbreiden van het manifest is een eenmalige inspanning die ambtelijk door gemeenten zelf zouden kunnen worden opgepakt.
 - Het monitoren van instroom vanuit zorginstellingen naar woningcorporaties en de connectie leggen tussen deze partijen is een te kleine activiteit om als los uitvoerend programma, programmataak of regionaal project op te pakken, zeker gelet op de beperkte instroom. Het op clientniveau regelen van een woonvoorziening is een uitvoerende taak. Het regionaal beleggen kan geen kosten efficiëntie teweeg te brengen.
 - Het leidt niet zo zeer tot uniformiteit bij de inwoners, maar de monitoring heeft als doel om de woningzoekenden vanuit de zorginstellingen waar mogelijk (kan niet altijd, uitgangspunt is de woon/zorgbehoefte van de client) zo veel mogelijk te spreiden over de zes gemeenten. Zoals de activiteit belegd is, leidt het niet tot meer robuustheid.
 - *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: anders*
 - Er is geen penvoerder of kassier nodig voor grote geldstromen. Er is geen juridische entiteit als een GR nodig voor de uitvoering, het laten uitstromen van cliënten naar een woning. Dit is going concern voor zorginstellingen en woningcorporaties en maakt ook onderdeel uit van de prestatieafspraken die gemeenten sluiten met woningcorporaties. Ook voor de monitoring is geen aparte juridische entiteit als een GR nodig.
 - Er is geen wens om regionale investeringen aan te trekken dan wel om fondsenbeheer in te regelen.
 - Gelet op de beperkte omvang van de uitstroom en daarmee de beperkte monitoring en de werkwijze tussen is het geen structurele, nieuwe taak van voldoende omvang om te beleggen bij een GR.
 - *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of andere GR: nvt, zie keuzestap 2*
 - Er is geen sprake van een regionale strategiebepaling of en/of een strategische behoefte. Het betreft monitoring van de uitvoering op clientniveau in 6 van de 8 gemeenten en is daarmee niet een taak van programma 1 van GR Regio Rivierenland. Specifiek gaat het om de monitoring van de uitvoering voor het zorgen om voor een woning voor cliënten die uitstromen uit een zorginstelling. Daarmee ook niet passend om voor het pfo Wonen. Wel zal deze delgroep via het nog op te stellen afsprakenkader aandachtsgroepen onder de aandacht blijven op regionaal beleidsniveau. De activiteiten kunnen niet als zelfstandig uitvoerend programma dan wel zelfstandig uitvoeringspunt gefinancierd worden bij GR Regio Rivierenland.
 - Er is niet per se een onafhankelijke zelfstandige regisseur nodig, ook niet op uitvoerend niveau is de ambtelijke inschatting van Gr Regio Rivierenland. Wel is de behoefte om beleidsmatig 1 of 2 keer jaar te monitoren hoe de organisatie van de uitstroom op clientniveau en de verdeling over de gemeenten verloopt. Dit zou kunnen gebeuren door 1 of 2 keer per jaar het uitvoerende overleg uit te breiden met het deelnemen van de ambtelijke beleidsmedewerkers van de gemeenten.
 - De samenwerking via een GR leidt niet tot kostenbesparing of robuustheid. De uitstroom van een client naar een woning gebeurt tussen een zorginstelling en een woningcorporaties. De monitoring en de omvang van de uitstroom is te beperkt om dat als apart programma of
-

Contractgestuurde Dienstverlening te institutionaliseren bij een GR. Met de financiering tot nu toe (€ 9.000,- euro in 2022 gefinancierd tot nu toe) zijn de gewenste en toekomstige inspanningen niet te realiseren.

- Het is geen vraagstuk voor acht gemeenten, Bommelerwaard valt buiten het Manifest en regelt eea. via een vorm van overleg.

Ambtelijk advies RR aan het AB

- Komt op dit moment als opgave, of liever gezegd uitvoerende taak, voor Regio Rivierenland niet door het afwegingskader.
 - Het is een te uitvoerende taak, eigenlijk een activiteit, zeker voor programma 1. Bovendien betreft het 6 ipv 8 gemeenten. Daarom niet logisch om te koppelen aan de regionale strategische doelstellingen van het pfo Wonen.
 - Taak/opdracht bovendien gekoppeld aan een pfo dat niet via GR Regio Rivierenland loopt.
 - Uitbreiding Uitstroompunt met Maatschappelijke Opvang is niet logisch om via GR Regio Rivierenland te laten lopen. Maatschappelijke Opvang is geen bij de GR Regio Rivierenland belegde uitvoerende taak of opgave.
 - Ondanks gebrek aan formele inregeling, in 2024 huidige activiteit afronden. Daarna zouden overwegen om elders te beleggen of anders voort te zetten. Bijvoorbeeld via periodiek overlegvorm tussen uitvoerende partijen enerzijds en voor monitoring en overzicht tussen gemeenten anderzijds.
-

Programma 2. Contractgestuurde dienstverlening

1. het Inkoopbureau

Achtergrond/context

- Vanaf 2005 is het Regionaal Inkoopbureau onderdeel van de GR Regio Rivierenland.
- In eerste instantie gemeenten, later ook gemeenschappelijke regelingen, bundelen hun krachten door gezamenlijk werken en diensten in te kopen.
- Het Inkoopbureau kan een rol spelen in gezamenlijke complexe aanbestedingen, losse aanbestedingen voor individuele gemeenten, contractmanagement en beheer na afronden aanbesteding en het professionaliseren van de inkoopfuncties van gemeenten en andere GR'en.
- De taak zoals deze nu belegd is bij Regio Rivierenland is al enkele jaren verlieslatend. Dit als gevolg van verschillende factoren (die elkaar beïnvloeden), namelijk:
 - Veel inhuur, maar met weinig marge in het tarief dat wordt doorbelast naar opdrachtgevers met nadelig effect op dekking van vaste kosten.
 - Het aantal direct declarabele uren lag onder de gebruikelijke normering, onder andere beïnvloed door ongelijkmatige spreiding van aanbestedingstrajecten en veel indirecte (en niet toegeschreven) uren.
 - Niet ingevulde vacatureruimte en tegelijkertijd wel overhead voor deze vacatureruimte.
 - Langdurig ziekteverzuim, waardoor meer inhuur nodig was.
 - Vaste kosten tegenover inkomsten op basis van afgenomen uren.
 - In combinatie met bovenstaande aspecten en niet-dekkend uurtarief.

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: regionaal of lokaal? Advies: Regionaal*
 - De inhoud komt met name lokaal tot stand. De regionale meerwaarde zit in gezamenlijke/regionale aanbestedingen, kennisdeling, efficiency en robuustheid.
 - De afgelopen jaren zien we een afnemende trend in regionale aanbestedingen en hebben de meeste gemeenten hun eigen inkoopfunctie georganiseerd en geprofessionaliseerd.
- *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: Kan beide*
 - De taken hebben een meerjarig en structureel karakter.
 - In de basis kan de taak bij een GR, maar ook op een andere manier regionaal worden belegd. Het regionaal organiseren van inkooptaken kan leiden tot kennisdeling en het makkelijker oppakken van nieuwe zaken, zoals SROI.
 - De lokale wensen/ideeën overheersen. Mede als gevolg daarvan is men lokaal capaciteit gaan organiseren wat de robuustheid en kostenbesparing onder druk heeft gezet.
- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Anders*
 - Het betreft een bestaande taak waarbij de dienstverlening betrekking heeft op de gemeenten en een aantal GR'en.
 - Andere binnen Regio Rivierenland belegde taken maken ook gebruik van het Inkoopbureau. Daarbij gaat het onder andere over Versis, Wmo-Jeugd, Wonen en Mobiliteit. Het anders organiseren beïnvloed de continuïteit van deze dienstverlening niet.
 - De robuustheid en het kostendekkend organiseren van de taak staan ernstig onder druk als gevolg waarvan het AB d.d. 16-10-2024 de opdracht heeft gegeven een scenario voor afbouw voor te bereiden.

Ambtelijk advies RR aan het AB

Hoewel de taken van het inkoopbureau zich uitermate goed lenen voor een regionale aanpak, laat de praktijk de afgelopen jaren ook een andere beweging zien. Gemeenten doorlopen vaker hun eigen aanbestedingstrajecten

en hebben inkoop gedeeltelijk in eigen huis of bij een bedrijfsvoeringsorganisatie georganiseerd. De dienstverlening kan de afgelopen jaren niet kostendekkend worden aangeboden vanuit de GR. Het Algemeen Bestuur heeft op 16 oktober tijdens haar vergadering aangegeven dat er een procesvoorstel richting afbouw van het inkoopbureau bij Regio Rivierenland moet worden voorbereid. Daarbij worden alternatieve scenario's voor gemeenten benoemd (niet uitgewerkt).

2. Sociale Recherche (SR)

Achtergrond/context

- Vanuit de Participatiewet is geregeld dat het college van burgemeester en wethouders ambtenaren aanwijst die zijn belast met het toezicht op de naleving van deze wet (artikel 76a).
- Er is geen verplichting tot het inrichten van een regionaal team 'Sociale recherche' (SR). De SR zorgt ervoor dat onderzoek wordt gedaan bij vermoedens van onrechtmatigheid van een uitkering. Het is aan de gemeenten/Werkzaam om een onrecht verstrekte uitkering te beëindigen en/of terugvorderen. De gemeenten in Rivierenland hebben hiervoor gekozen vanwege de schaalvoordelen.
- De SR verricht onderzoek in opdracht van Werkzaam Rivierenland (uitvoerder Participatiewet op dit moment voor 6 gemeenten), gemeente Buren en gemeente Neder-Betuwe.
- De maatschappelijke focus voor waarheidsvinding en handhaving verschuift mede door de Toeslagenaffaire naar de achtergrond. Er wordt steeds meer ingezet op preventie.
- De robuustheid van het team staat onder druk doordat Werkzaam als opdrachtgever minder opdrachten gaat verstrekken aan de SR.

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: regionaal of lokaal? Advies: Regionaal*
 - Ten aanzien van de inhoud en uitvoering van de taak is het met name lokaal. Kennisdeling, efficiëntie, eenduidigheid, robuustheid en kostenbesparing pleiten voor het beleggen op regionaal niveau.
 - De afgelopen jaren zien we een afnemende trend in het aantal uren dat opdrachtgevers een beroep doen op de SR.
- *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - De taken hebben een meerjarig en structureel karakter.
 - GR is het meest voor de hand liggend, met name i.v.m. de structurele ondersteuning en het feit dat robuustheid in organiseren belangrijk is, net als kennisdeling en eenduidigheid richting inwoners.
- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Het betreft een bestaande taak waarbij de dienstverlening betrekking heeft op alle gemeenten. Deze organisatievorm zorgt voor robuustheid en kostenbesparing. Het zorgt tegelijkertijd voor eenduidigheid voor inwoners.
 - Het kan zowel bij de GR Regio Rivierenland als bij een andere GR worden georganiseerd. Echter binnen de GR Regio Rivierenland is er sprake van een koppeling met Wmo/Jeugd en past de taak goed binnen het sociale karakter van Contractgestuurde Dienstverlening.

Ambtelijk advies RR aan het AB

De robuustheid van het team staat onder druk. De komende periode vinden gesprekken plaats met Werkzaam, Buren en Neder-Betuwe om te bezien hoe zij naar de toekomst van de Sociale Recherche kijken. Afhankelijk hiervan kan ambtelijk de robuustheid van het team worden beoordeeld. Kijkend naar het soort taak is de Sociale Recherche passend binnen Contractgestuurde Dienstverlening en is het ambtelijk advies de taak vooralsnog bij de GR te behouden.

3. Wmo-Jeugd

Achtergrond/context

- Sinds de decentralisaties in het sociaal domein in 2015 wordt regionaal samengewerkt op het gebied Wmo-Jeugd. In eerste instantie in de vorm van een Programmabureau en vanaf 2018 voert Regio Rivierenland in opdracht van de gemeenten het contractmanagement richting zorgaanbieders uit.
- Met ingang van juli 2023 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst van kracht waarbij nieuwe afspraken zijn gemaakt over de taken en benodigde inzet vanuit Regio Rivierenland. Daarbij gaat het naast het bewaken van de contractuele afspraken met de aanbieders ook om, in samenwerking met hen en de gemeenten, de prestaties te verbeteren. Voor de gemeenten Maasdiel en Zaltbommel heeft de inzet enkel betrekking op jeugd-verblijfproducten.
- Bij de totstandkoming van de nieuwe DVO is besloten om de regionale beleidsfuncties die eerder onderdeel uitmaakte van de GR onder te gaan brengen bij een gastgemeente. Deze overdracht zal op 1-1-2025 plaatsvinden.

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: regionaal of lokaal? Advies: Regionaal*
 - Op het gebied van de specialistische jeugdzorg ontstaat steeds meer de druk om regionaal samen te werken. Onder andere vanuit de Hervormingsagenda Jeugd. Een belangrijk vereiste daarbij is dat de regio's voldoende robuust zijn georganiseerd. De regionale inkoop en contractmanagement speelt hierin een belangrijke rol, waarbij de toegang tot de zorg lokaal georganiseerd is.
 - Door regionale samenwerking kunnen de gemeenten richting zorgaanbieders een stevige gesprekspartner zijn en ook zorgt het voor robuustheid en efficiency in het contractmanagement.
- *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - De taken hebben een meerjarig en structureel karakter.
 - Er is een penvoerder richting zorgaanbieders nodig.
 - Voor een deel van de bovenregionale contractering wordt regionaal gefactureerd en niet rechtstreeks naar individuele gemeenten.
- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Het betreft een bestaande taak waarbij de dienstverlening betrekking heeft op respectievelijk 8 en 6 gemeenten. Deze organisatievorm zorgt voor robuustheid en kostenbesparing. Niet alleen voor gemeenten, maar ook richting aanbieders.
 - Met ingang van de nieuwe DVO hebben de taken en werkzaamheden een meer uitvoerend karakter en dit past goed bij een aantal andere uitvoerende taken binnen Regio Rivierenland.

Ambtelijk advies RR aan het AB

Behouden van deze taak binnen Contractgestuurde Dienstverlening bij Regio Rivierenland.

4. Versis

Achtergrond/context

- Met ingang van 1 januari 2017 is het voormalige Regiotaxi Gelderland overdragen aan de individuele Gelderse regio's. Regio Rivierenland verzorgt sindsdien namens alle acht de gemeenten de inkoop en het contractmanagement van het sociaal-recreatieve Wmo-vervoer. Dit onder de naam Versis.
-

- Voor de gemeenten Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel en West Betuwe maakt ook het leerlingen- en jeugdvervoer onderdeel uit van Versis.
- Regio Rivierenland is het eerste aanspreekpunt voor gemeenten en vervoerders. Daarbij wordt toegezien op de kwaliteit van het vervoer en verzorging van de financiële administratie en rapportages richting gemeenten.

Afwegingskader

- *Keuzestap 1: regionaal of lokaal? Advies: Regionaal*
 - Vanuit de overgang van Regiotaxi Gelderland naar Versis werd door de provincie regionale samenwerking verplicht om in aanmerking te komen voor subsidies.
 - Het vervoer overstijgt de gemeentegrenzen en daarmee zorgt regionale samenwerking voor kostenbesparing, efficiency, robuustheid, kennisdeling en eenduidigheid richting inwoners. De toegang tot het vervoer is wel lokaal georganiseerd.
- *Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR*
 - De taken hebben een meerjarig en structureel karakter.
 - Er is een penvervoerder richting vervoerders en kosten worden regionaal gefactureerd.
 - Bij de totstandkoming van de samenwerking was vanuit de provincie een Gemeenschappelijke Regeling een randvoorwaarde.
 - Het vervoer overstijgt de gemeentegrenzen en daarmee zorgt regionale samenwerking voor kostenbesparing, efficiency, robuustheid, kennisdeling en eenduidigheid richting inwoners. De toegang tot het vervoer is wel lokaal georganiseerd.
- *Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland*
 - Het betreft een bestaande taak waarbij de dienstverlening betrekking heeft op respectievelijk 8 en 5 gemeenten. Deze organisatievorm zorgt voor robuustheid en kostenbesparing. Niet alleen voor gemeenten, maar ook richting vervoerders. Het zorgt tegelijkertijd voor eenduidigheid voor inwoners.
 - De taken en werkzaamheden hebben een uitvoerend karakter en dit past goed bij een aantal andere uitvoerende taken binnen Regio Rivierenland.

Ambtelijk advies RR aan het AB

Behouden van deze taak binnen Contractgestuurde Dienstverlening bij Regio Rivierenland.

5. Leerplicht

Achtergrond/context

- Taak is voor vijf gemeenten volledig belegd bij Regio Rivierenland middels een afgesloten dvo. Één gemeente neemt alleen de ondersteuning (administratie en applicatiebeheer) Leerplicht af middels een dvo.
- De dvo's van Leerplicht zijn betreft financiën en formatie gebaseerd op de Ingrado-norm (leerlingen aantal per gemeente).
- Werkwijze Leerplicht is volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim, preventief en volgens wettelijk kader van de Leerplichtwet 1969.
- Volledige leerplichttaak, 1 FTE per 2.700 leerlingen (nieuwe Ingrado-norm), bestaat uit leerplichtambtenaar (60%), administratie (25%), applicatiebeheer (5%), beleid (5%) en kwaliteit (5%).

Afwegingskader

Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal

- Samenwerking leidt tot robuustheid in organiseren en uitvoering. Omvang van het aantal FTE Leerplicht per gemeente is heel klein. Dit maakt het lokaal organiseren per gemeente kwetsbaar. Vaak gaat het over 1 FTE of minder, bij ziekte en verlof, is er dan geen continuïteit. Bij het gezamenlijk regionaal

uitvoeren van deze taak wordt vanuit een team met meerdere Leerplichtambtenaren en ondersteuners gewerkt en kan bij uitval of verlof de taken overgenomen worden, gaat de uitvoering door en zijn we minder kwetsbaar.

- Aanpak vraagt gemeente-overstijgende blik. Jongeren op het vo, gaan binnen maar vaak ook buiten hun gemeente naar school. Jongeren op het mbo gaan bijna altijd buiten hun gemeente of zelfs buiten de regio naar school.
- Samenwerking en gezamenlijke aanpak leidt tot efficiëntere afstemming en inzet: Kennisdeling, kostenbesparing (één jeugdvolsysteem, delen van kennis en ervaring, één en dezelfde extern communicatie naar jongeren en ketenpartners etc.) en een uniforme aanpak richting jongeren en ketenpartners.

Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR

- De leerplichttaak kent een structureel karakter en is ook een structurele gesprekspartner/uitvoeringspartner binnen de projecten/maatregelen van het regionaal programma (inzet doelgroep vanaf 12 jaar)
- Meerwaarde is dat de Leerplichttaak voor vijf gemeenten bij Regio Rivierenland is belegd en het Doorstroompunt voor acht gemeenten. Zowel op casusniveau als op programmaniveau werken Leerplicht en het Doorstroompunt nauw samen en volgen zij elkaar goed op.

Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland

- Bovenregionale afstemming en samenwerking is belangrijk. Met name ook voor preventieve inzet. Jongeren gaan ook buiten de gemeente naar school (vo) en zelfs veelal buiten de regio (mbo).
- Samenwerking en gezamenlijke aanpak leidt tot efficiëntere afstemming en inzet: Kennisdeling, kostenbesparing (één jeugdvolsysteem, delen van kennis en ervaring, één en dezelfde extern communicatie naar jongeren en ketenpartners etc.), minder kwetsbaar en een uniforme aanpak richting jongeren en ketenpartners.
- Momenteel hanteren we maatwerk voor één gemeente waar we niet de volledige taak uitvoeren, maar alleen een ondersteunende taak. Dit resulteert in relatief hoge kosten ten opzichte van het resultaat en uitgevoerde taak.

Ambtelijk advies RR aan het AB

Behouden van deze taak binnen Contractgestuurde Dienstverlening bij Regio Rivierenland.

6. Doorstroompunt

Achtergrond/context

- Taak is vanaf beginsel belegd bij Regio Rivierenland.
 - In nauwe samenwerking met contactgemeente Tiel en contactschool ROC Rivor.
 - De doorstroompuntfunctie omvat de volgende wettelijke taken:
 - Een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben.
 - Benaderen en zorgdragen voor begeleiding van jongeren die zijn uitgevallen, gericht op terugleiden naar school, naar werk of een combinatie daarvan.
 - Het opstellen van een regionaal programma samen met scholen, instellingen en organisaties voor de periode van 4 jaar, met daarin maatregelen ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten van jongeren tussen de 12 en 23 jaar.
 - Het monitoren van jongeren met een getuigschrift van het praktijkonderwijs of het speciaal onderwijs, dan wel een diploma van een entree opleiding. Het maken van afspraken met ketenpartners over begeleiding en ondersteuning naar opleiding, (leer)werk of dagbesteding.
-

Afwegingskader

Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal

- Wettelijke verplichting regionaal samenwerken met alle acht gemeenten.
- Verbinding en samenwerking met onderwijs- en arbeidsmarkt(regio) is noodzakelijk. Hieraan draagt bij het hebben van een sluitende aanpak voor de doelgroep(en) en behalen van regionale doelen. De toekomstige wetswijziging (2026) Van School naar Duurzaam Werk, zorgt voor een (verplichte) intensivering van de samenwerking tussen onderwijs, arbeidsmarkt en Doorstroompunt. Dit kan alleen door regionaal samen te werken en niet lokaal.
- Op casusniveau meer lokale samenwerking tussen gemeente, onderwijs en indien nodig zorg en arbeidsmarkt.
- Aanpak vraagt gemeente-overstijgende blik, jongeren gaan veelal buiten hun gemeente naar school.
- Samenwerking en gezamenlijke aanpak leidt tot efficiëntere afstemming en inzet. Kennisdeling, kostenbesparing (één jeugdvolsysteem, delen van kennis en ervaring, één en dezelfde extern communicatie naar jongeren en ketenpartners etc.), minder kwetsbaar en een uniforme aanpak richting jongeren en ketenpartners.

Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR

- De taken van het Doorstroompunt hebben een structureel karakter, zowel de monitoring en begeleiding van jongeren als het opstellen en uitvoeren van het regionaal programma.
- Coördinatie en penvoerder moet belegd zijn bij één organisatie en er is een kassier nodig. Het Doorstroompunt wordt gefinancierd vanuit rijksmiddelen en komt binnen bij de contactgemeente. Daar ligt de verantwoordelijkheid voor de regionale aanpak voor alle acht gemeenten. Het regionaal programma wordt ook gefinancierd, middels een subsidieaanvraag, vanuit het rijk. Deze middelen worden via zowel de contactgemeente als de contactschool jaarlijks uitgekeerd. De middelen die binnenkomen bij de contactgemeente moeten verdeeld en besteed worden volgens de gemaakte regionale afspraken binnen het programma en ingezet worden op de maatregelen en projecten om de doelstellingen te behalen. De coördinator van het programma is hier verantwoordelijk voor en tevens verantwoordelijk voor de gezamenlijke verantwoording richting het rijk.
- Momenteel wordt gewerkt aan een dvo en mandaatbesluit. Een bestaande juridische basis is nodig voor de regionale samenwerking en uitvoering.
- Regionale betrokkenheid en communicatie is belangrijk.
- Meerwaarde is dat de Leerplichttaak voor vijf gemeenten bij Regio Rivierenland is belegd en het Doorstroompunt voor acht gemeenten. Zowel op casusniveau als op programmaniveau werken Leerplicht en het Doorstroompunt nauw samen en volgen zij elkaar goed op.

Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland

- Iedere gemeente heeft haar eigen uitdaging, daarbij komt dat de jongeren vaak buiten de gemeente onderwijs volgen. Dit zorgt ervoor dat een onafhankelijke regisseur en werken vanuit GR meerwaarde heeft.
 - Daarbij komt dat jongeren niet alleen buiten de gemeente naar school gaan, maar ook veelal buiten de regio. Dit vraagt bovenregionale afstemming.
 - Het voordeel van een onafhankelijk regisseur op de uitvoering is dat er niet vanuit onderwijs of gemeente wordt gedacht en gesproken en het belang van de jongeren eenvoudiger voorop gezet kan worden.
 - Het vraagstuk, de aanpak en samenwerking is voor alle acht gemeenten.
 - Samenwerking en gezamenlijke aanpak leidt tot efficiëntere afstemming en inzet. Kennisdeling, kostenbesparing (één jeugdvolsysteem, delen van kennis en ervaring, één en dezelfde extern communicatie naar jongeren en ketenpartners etc.), minder kwetsbaar en een uniforme aanpak richting jongeren en ketenpartners.
 - Het betreft geen nieuwe taak, wel wordt een wetswijziging verwacht begin 2026. Dit vraagt opnieuw beleid opstellen, intensievere samenwerking met een aantal ketenpartners en met meer ketenpartners om tafel, een uitbreiding van de doelgroep en hiermee een uitbreiding van het systeem etc.
-

Ambtelijk advies RR aan het AB

Behouden van deze taak binnen Contractgestuurde Dienstverlening bij Regio Rivierenland.

7. Inburgering

Achtergrond/context

- De wet inburgering 2021 is een relatief nieuwe taak en is in 2022 ingegaan. In beginsel is deze taak belegd bij Regio Rivierenland door 8 gemeenten en is er een DVO afgesloten.
- Het betreft hier alle inburgeraars die vanaf 2021 inburgeringsplichtig zijn geworden en dus geen inburgeraars die onder een van de twee oude inburgeringswetten behoren.
- RR is gevraagd deze taak uit te gaan voeren, omdat alle gemeenten onderdeel zijn van de GR én omdat RR een ambtelijk uitvoeringsapparaat heeft dat efficiënt de beoogde taken kan uitvoeren.
- Vrijwel direct na de start is de toestroom statushouders zodanig gestegen dat het voor enkele gemeenten o.a. een reden is geweest om de WI toch zelf uit te voeren (West Betuwe en later Bommelerwaard).
- Samenwerking per 2024 nog met 5 gemeenten, waarin voornemen is uitgesproken om nu en in de toekomst samen door te gaan.

Afwegingskader

Keuzestap 1: lokaal of regionaal? Advies: Regionaal

- Het betreft geen vraagstuk waarbij regionale belangen centraal staan. Het vraagstuk is echter politiek sensitief en heeft landelijk de aandacht: dit maakt regionaal samenwerken wel minder kwetsbaar.
- Er is geen wettige verplichting om op regionaal niveau te samen te werken, echter stimuleert het Rijk uniformiteit en 'zelfde verwachtingen' richting inburgeraars.
- Samenwerking leidt tot efficiëntie, omdat de uitvoering inburgering voor een groot deel afhankelijk is van de huisvesting door gemeenten. Door samen te werken ben je in staat pieken binnen verschillende gemeenten aan te pakken. Daarnaast kunnen processen geoptimaliseerd worden doordat er meer slagkracht is.
- Er is sprake van kostenbesparing, omdat er één centraal punt van aansturing is en er sprake is van robuustheid in capaciteit en expertise. Samenwerking leidt in dit geval tot eenduidigheid richting inwoners, maar ook tot eenduidigheid in de ketensamenwerking. Inburgeraars zijn afhankelijk van aansluiting van voorzieningen en begeleiding op elkaar.
- Gemeenten kunnen van elkaar leren doordat de WI2021 nog nieuw is: dat wil zeggen dat er veel beleidsvrijheid is, maar ook veel onduidelijkheid is rondom vraagstukken die ontstaan door het intreden van de nieuwe wet. Gemeenten kunnen taken onderling verdelen zoals inkoop van onderwijs en voorzieningen, samenwerking met Participatie, (financieel) sturen op de inzet van de SPUK en ontwikkelen van (regionaal) aanbod voor inburgeraars.

Keuzestap 2: GR of anders? Advies: GR

- Taken hebben een structureel karakter, gemeenten zijn verplicht om de WI2021 uit te voeren.
- Samenwerking is noodzakelijk op het moment dat de aantallen inburgeraars afnemen, samenwerking rondom uitvoering is mogelijk binnen een GR, Gemeenten of andere organisatie.
- Overheden vereisen geen andere samenwerkingspartner of penvoerder, er is wel noodzaak tot één grotere partij die expertise heeft m.b.t. de uitvoering.
- Mogelijkheden om subsidies of overheidsgelden de bundelen kunnen in een bredere samenwerking beter berekend worden.

Keuzestap 3: Regio Rivierenland of anders? Advies: Regio Rivierenland

- Er is geen sprake van regionale strategiebepaling op uitvoeringsniveau. Alle aanverwante thema's (zoals wonen/spreidingswet/werk- en inkomen) hebben wel raakvlakken en direct invloed op de uitvoering en toekomst van deze taak. Er is daarom meerwaarde om dit te beleggen bij RR in dat opzicht.
-

- Samenwerking leidt tot efficiëntie met als meerwaarde dat Regio Rivierenland de rol kan vervullen van onafhankelijk regisseur bij de implementatie en doorontwikkeling van deze relatief nieuwe wet.
- Samenwerking leidt tot uniformiteit (ook richting inwoners), kostenbesparing en robuustheid.
- Uitvoering van de WI2021 is schaalbaar en goed te organiseren binnen een GR. Daarmee is het doel van de WI2021 goed haalbaar binnen de kaders die RR kent.
- Regio Rivierenland kan de infrastructuur ontwikkelen om kennis en expertise te delen met gemeenten en ketenpartners (gebeurt deels al via de Community of Practice) voor de Wet Inburgering en aanverwante wetten en beleidsregels.

Ambtelijk advies RR aan het AB

Behouden van deze taak binnen Contractgestuurde Dienstverlening bij Regio Rivierenland.